

Aristovnik, Gimnazija Velenje, mentorica: Mira Sajko),

● Suša poleti 1992 v Sloveniji (Matija Zorn, Gimnazija Bežigrad, mentorja: mag. Milan Orožen Adamič in Marjeta Vidmar),

● Tolsti Vrh - vas ali vikend naselje (Sonja Medle in Darja Volavšek, Srednja ekonomska šola Novo mesto, mentorica: Cvetka Vodnik),

● Turizem v občini Tržič (Sonja Markič, Gimnazija Škofja Loka, mentorica: Ivica Krek),

● Zemljiška posest v Prekmurju (Renata Kos, Gimnazija Murska Sobota, mentorica: Vida Puklavc) in

● Življenje in delo akademika dr. Svetozarja Ilesiča (Jernej Tomec, Prva gimnazija Maribor).

Srečanje je potekalo v dveh skupinah: prva na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU s komisijo v sestavi: mag. Karel Natek, mag. Milan Orožen Adamič in dr. Drago Perko, druga pa na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete s komisijo v sestavi Valentina Brečko, mag. Matej Gabrovec in mag. Darjo Ogrin. Seznam slovenskih pokrajin, od koder so prišli mladi raziskovalci, je sorazmerno pester. Podobno velja za tipe srednjih šol.

Vse naloge so dobro grafično in kartografsko opremljena. So rezultat obsežnih terenskih preučevanj, predvsem kartiranja, anketiranja, inventarizacije prostora in podobno. Zanimivo je, da so bila vsa besedila urejenega s pomočjo namiznega založništva, računalnik pa so mladi raziskovalci v veliki meri uporabili tudi za grafične predstavitve vsebine. Ustne predstavitve nalog so bile sorazmerno dobre in podprte z odlično izdelanimi panoji, velikimi kartami, plakati, prosojnicami, diapozitivi, videofilm, računalniško grafiko in slikami. Pohvalna je velika samozavest in sproščenost dijakov pri predstavljanju in zagovarjanju svojega dela. Komisija je nezadovoljna predvsem z neenakomerno porazdelitvijo nalog po geografskih panogah. Tako že nekaj let nimamo niti ene naloge s področja geomorfologije, pedogeografije, geoekologije itd., prevladujejo pa naloge s področja družbene geografije, predvsem z geografije turizma. Letos je bilo teh nalog skoraj polovica. Sicer pa je bila glede na nakaj zadnjih let kakovost nalog večja, vendar nobena naloga ni izrazito izstopala. Zato sta imeli obe komisiji izjemno težko in dolgo delo, preden sta se odločili, komu podeliti nagrade.

Komisiji sta s skrajšano objavo naloge v naši reviji nagradili 4 naloge: Zemljiška posest v Prekmurju, Krajevna skupnost Kočevska Reka nekoč in danes, Pomen nove državne meje za bistriško občino in Suša poleti 1992 v Sloveniji; z izletom v zamejstvo 2 nalogi: Alpsko zimsko-turistični status Slovenije in Skrb za pitno vodo; z brezplačnim izletom oziroma ekskurzijo Ljubljanskega geografskega društva pa naloge: Depopulacija in njene posledice pod Ratitovcem, Kmečki turizem na Zreškem Pohorju in Geološke značilnosti med Škofljico in Ljubljano.

Vse naloge hrani knjižnica Inštituta za geografijo Univerze, Trg francoske revolucije 7, Ljubljana.

NEKATERE KNJIŽNE NOVOSTI V ZEMLJE-PISNEM MUZEJU Bibijana Mihevc

Bralce Geografskega obzornika in obiskovalce Zemljepisnega muzeja Slovenije obveščamo, da je izšla nova številka publikacije Inštituta za geografijo Univerze - GEOGRAPHICA SLOVENICA 25. V tej številki, ki nosi naslov OBČINA DOMŽALE - PRIMER SPREMINJANJA OBMESTNE POKRAJINE V OKOLICI LJUBLJANE, je dr. Stanko Pelc objavil predelano in dopolnjeno besedilo svoje disertacije. Cena knjige, ki jo lahko dobite v Zemljepisnem muzeju Slovenije na Trgu francoske revolucije 7 v Ljubljani, je 985,00 SIT. Knjigo lahko naročite tudi po tel. 061 213-458.

Poleg omenjene publikacije lahko med novostmi na policah našega muzeja najdete tudi delo Toneta Cevca: VELIKA PLANINA (4935,00 SIT) in delo Andreja Stritarja: 111 IZLETOV PO SLOVENSkih GORAH (3900,00 SIT). Omeniti velja še ugodno prodajo knjige Daniela Rojska: NARAVNE ZNAMENITOSTI POSOČJA (1680,00 SIT) in knjižico ZVEZDE iz zbirke Sprehodi v naravo za samo 105,00 SIT.

DRUŠTVO ZA MEDNARODNO DOPISOVANJE Drago Perko

Društvo za mednarodno dopisovanje, ki ima sedež v Ljubljani in je uradno registrirano kot društvo, nas je prosilo za objavo obvestila o njihovem delovanju. Društvo, ki ima v Sloveniji že 4000 članov, ima status **nacionalne mladinske organizacije**, ki mu ga je 6. oktobra 1992 podelil Urad Republike Slovenije za mladino pri Ministrstvu za šolstvo in šport. Maja Vidic, predsednica društva, je svoje društvo predstavila takole:

"Namen našega društva je posredovanje naslovov za dopisovanje iz drugih držav. Dopisovanje lahko poteka v angleškem, nemškem, francoskem ali italijanskem jeziku. Večina naših članov je stara od 10 do 25 let, vendar imamo veliko naslovov za dopisovanje tudi za starejše od 25 let. Trenutno imamo naslove dopisovalcev iz več kot 20 držav. Naše društvo sodeluje s številnimi šolami v tujini in podobnimi društvi v drugih državah.

Z dopisovanjem lahko spoznate prijatelje s celega sveta, izpolnite znanje tujeje jezika in spoznate marsikaj o načinu življenja, običajih in kulturi drugih narodov. Veliko dopisovalcev se kasneje tudi obišče. Na ta način lahko tudi povečate zbirko

znamk, značk, razglednic itd. z vsega sveta.

Dopisovanje je prostočasna aktivnost, primerna za vse starosti, ki ne zahteva veliko finančnih sredstev. Vsi člani našega društva dobijo naslove dopisovalcev, ki so njihove starosti. Največje zanimanje za dopisovanje je med mladino, vendar lahko poiščemo dopisovalce tudi za odrasle.

Večino naslovov dobimo direktno od učiteljev na šolah v tujini in nobenega naslova ne damo več kot dvema (včasih trem) članom društva v Sloveniji. Naslovi so zanesljivi in večina naših članov je z dopisovalci zadovoljna."

Bralci Geografskega obzornika, ki vas zanima dopisovanje, lahko prijavnico in podrobnejše informacije o delovanju društva dobite, če pišete na naslov: Društvo za mednarodno dopisovanje, poštni predal 400, 61001 Ljubljana.

JESENSKA PREDAVANJA LJUBLJANSKEGA GEOGRAFSKEGA DRUŠTVA

Brane Pavlin

Predavanja LGD so vsak tretji torek v mesecu ob 19. uri v predavalnici 233 na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete. Vstop na predavanja je prost. Obvestila o predavanjih so objavljena v dnevnem časopisu (sobotne številke) ter na teletekstu TV Slovenije na strani 360:

- 19. oktober 1993: Ameriška vlemesta New York, Boston, Chicago (Borut Drobňjak),
- 16. november 1993: Kras v Angliji (mag. Andrej Mihevc),
- 21. december 1993: Tajvan (dr. Metod Vojvoda).

GEOGRAPHICA SLOVENICA 25

Maja Topole

Tokratna številka Geographice Slovenice, ki jo izdaja Geografski inštitut Univerze, je samostojna publikacija avtorja dr. Stanka Pelca, ki nosi naslov Občina Domžale - primer spreminjanja obmestne pokrajine v okolici Ljubljane. Knjiga je sad Pelčevega večletnega dela na področju prometa in prostorskega planiranja, v zadnjem času pa (sub-)urbanizacije in njenih pojavnih oblik v Sloveniji. Avtor je priredil in dopolnil v letu 1991 zagovarjano doktorsko disertacijo in jo ažuriral s podatki popisa 1991.

Delo je podprla občina Domžale, saj razkriva celoten kompleks vzrokov in posledic prostorske preobrazbe; prinaša nekaj povsem novih spoznanj o urbanizaciji in deagrarizaciji, o vplivu industrializacije in terciarizacije

na razvoj naselij, na demografsko in družbenogospodarsko strukturo prebivalstva. Ukvarja se z motorizacijo v zadnjih dveh desetletjih in z njo povezanim širjenjem območij dnevne migracije, pa s preusmerjanjem iz kmečkega v nekmečke poklice in razseljevanjem nekmečkega prebivalstva po podeželju. Vsi ti procesi so v obmestnem prostoru Ljubljane zelo intenzivni, posebej pa prednjači Kamniškobistriška ravnina.

Delo odseva avtorjevo temeljito teoretično in praktično poznavanje prostorskih procesov pri nas, pa tudi v tujini. Posebno vrednost mu dajejo predstavitve poglavitnih terminov s področja urbanizacije in suburbanizacije, pregled najvažnejše literature o tem pri nas in primerjave odnosov mesto - podeželje v Sloveniji in zahodni Evropi. Fiziognomija in funkcija obmestnih naselij (stanovanjska gradnja in opremljenost stanovanj, počitniška bivališča, prometna infrastruktura), struktura prebivalstva (starostna, izobrazbena, nacionalna, po izvoru) in gibanje prebivalstva (rast števil, dnevne migracije), končno pa gospodarske spremembe (spreminjanje pomena različnih dejavnosti, spreminjanje rabe zemljišč) so tista področja, ki jih je avtor vzel pod drobnogled in kjer je izbral kazalce razvoja obmestne pokrajine.

Osrednji del knjige se posveča konkretno občini Domžale, njenim značilnostim razvoja in njenemu mestu znotraj obmestnega območja Ljubljane. Območje se je razvijalo na eni strani pod vplivom Ljubljane, na drugi strani pa so imela precejšen vpliv na spreminjanje pokrajine manjša zaposlitvena središča in manjša mesta znotraj samega območja. Poznavanje tega dela Slovenije je izrednega pomena, ker tukajšnji prostor pri nas prvi sledi procesom, kakršni so v razvitem svetu privedli do nastanka obsežnih metropolitanskih območij. Avtor je na osnovi intenzivnosti preobrazbe in stopnje doseženih prostorskih sprememb (upoštevanih 21 spremenljivk) razvrstil vsa naselja v občini v šest skupin, podobno pa je ločil tudi štiri t. i. "reliefna" območja.

Sinteza je izdelana na osnovi analize statističnega gradiva (podatki po naseljih in statističnih obdelovalnih enotah), aerofotoposnetkov in terenskega dela. V določenih primerih (spreminjanje rabe tal) je avtor probleme temeljiteje obdelal na izbranih manjših sondnih območjih. Knjiga, vključno z daljšim povzetkom v angleščini, obsega 163 strani. Bese-dilo dopolnjuje 43 slik (kartogramov) in 18 tabel, kjer so podatki večinoma prikazani po "reliefnih" enotah.

Dela, kot je pričujoče, so močno aktualna, saj planerjem lahko pomenijo oprijemljivo osnovo pri iskanju regionalnoplanskih rešitev. Dragocena so še posebej, če predvidijo tudi trende nadaljnega razvoja in če v preučevanju povezujejo pripadnike različnih strok.